

روانشناسی رنگ‌ها در معماری

تالیف:

داود احمدی

انتشارات فراگیر الوند

۱۳۹۹

سرشناسه	: احمدی، داود، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: روانشناسی رنگ‌ها در معماری/تالیف داود احمدی.
مشخصات نشر	: ساری: فراگیر الوند، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۱ص: مصور(رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۴۵۵-۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۹۹ - ۲۱۱.
موضوع	: رنگ در معماری
موضوع	: Color in architecture
موضوع	: رنگ -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: color -- Psychological aspects
رده بندی کلاس	: NA۲۷۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۰۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۴۱۶۱۰

که عنوان کتاب..... روانشناسی رنگ‌ها در معماری
 که مولف..... داود احمدی
 که صفحه آرا..... رضا کاوه
 که طراح جلد..... رضا کاوه
 که ناشر..... فراگیر الوند
 که شمارگان..... ۱۰۰ نسخه
 که نوبت چاپ..... اول ۱۳۹۹
 که قیمت..... ۴۲۰۰۰ تومان

ISBN: 978-622-97455-1-9

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۵	فصل اول: کلیاتی، در مورد رنگ در معماری
۱۵	مقدمه
۱۷	آغاز غرب گرای معماری در ایران
۲۴	تعریف رنگ
۲۶	نظرات مختلف راجع به رنگ
۲۷	اهمیت زیستی رنگ
۲۷	نمود و اثرات متقابل رنگ‌ها
۲۸	اثرات ذهنی رنگ
۲۹	میزان تحریک کنندگی رنگ های اصلی
۳۰	دسته بندی رنگ‌ها
۳۰	رنگ‌های اصلی
۳۰	رنگ‌های درجه دوم
۳۱	رنگ‌های درجه سوم
۳۱	رنگ‌های مکمل
۳۳	خصوصیات رنگ
۳۴	دمای رنگ ها
۳۴	تأثیر متقابل رنگ‌ها بر یکدیگر
۳۵	تغییر وسعت مجازی رنگ‌ها
۳۵	تغییر درجه‌ی ارزش‌های رنگی
۳۵	تغییر بعد رنگی
۳۵	تغییر تاریکی و روشنی رنگ‌ها

۳۶	تأثیر متقابل رنگ و شکل
۳۶	تأثیر موقعیت و جهت رنگ‌ها نسبت به یکدیگر
۳۸	تأثیرات فیزیولوژیک و ادراکی رنگ‌ها
۳۹	مواجهه با رنگ
۳۹	رنگ‌های گروه کار
۴۰	تأثیر رنگ در فضا
۴۱	رنگ و تأثیر آن بر درک فضایی
۴۲	رنگ و کاربرد آن در شهر
۴۳	نقش رنگ در محل سکونت
۴۵	وضعیت فعلی شهرهای ایران از لحاظ طراحی رنگ
۴۶	استفاده از کمپوزسیون
۴۷	بررسی رنگ ر فضا و تأثیرات آن بر انسان
۴۸	رنگ در معماری
۴۹	کاربردها و لایه های مفهومی رنگ در معماری
۵۳	فصل دوم: روانشناسی رنگ در معماری
۵۳	مقدمه
۵۸	کاربرد رنگ در آرگونومی
۵۸	تعریف رنگ از لحاظ روانی
۵۹	حقیقت رنگ از نظر روانشناسی
۶۰	روانشناسی محیط
۶۱	طراحی داخلی و روانشناسی رنگ
۶۲	روانشناسی رنگ در محیط معماری
۶۳	رنگ و انسان
۶۳	معیارهای انتخاب مناسب رنگ از نظر روانشناسی
۶۵	رنگ عامل تنوع، سرزندگی و آرامش
۶۶	تأثیر رنگ بر ادراک شهر
۶۷	مدیریت روانشناسی رنگ
۶۹	تأثیر روانی و فیزیولوژیکی رنگ‌ها بر انسان
۷۱	تأثیرات زمانی و مکانی رنگ‌ها بر انسان
۷۱	روانشناسی رنگ‌ها در معماری
۷۳	تأثیرات روانشناختی رنگ‌ها در معماری

روانشناسی رنگ زرد	۷۳
روانشناسی رنگ نارنجی	۷۵
روانشناسی رنگ قرمز	۷۷
روانشناسی رنگ سبز	۷۹
روانشناسی رنگ آبی	۸۱
روانشناسی رنگ سفید	۸۳
روانشناسی رنگ سیاه	۸۴
روانشناسی رنگ صورتی	۸۴
روانشناسی رنگ بنفش	۸۵
روانشناسی رنگ قهوه‌ای	۸۵
روانشناسی رنگ ارغوانی	۸۶
فصل سوم: روانشناسی رنگ ها در فضاهای شهری و محیط های معماری	۹۱
روانشناسی رنگ در فضای شهری	۹۱
ادراک حرارتی در تأثیر پذیری از نظر رنگی و واکنش های افراد	۹۲
عناصر شهری مؤثر در شکل گیری سبک رنگی شهر	۹۶
به کارگیری افراد متخصص در زمینه طراحی رنگ در شهر	۹۷
نقش رنگ در معماری داخلی	۹۸
الگوهای انتخاب و کاربرد رنگ در دکوراسیون داخلی ساختمان	۱۰۲
سقف ها، دیوارها و کف اتاق ها	۱۰۳
رابطه بین رنگ و شادمانی در معماری	۱۰۴
مقابله با ترس از رنگ	۱۰۶
بررسی تاثیر روانی رنگ بر دکوراسیون داخلی	۱۰۷
تاثیر روانی رنگ ها از لحاظ علمی	۱۰۹
تاثیر حاصل از رنگ ها	۱۱۱
نگاه کلی به معنی رنگها	۱۲۱
تضاد رنگ ها	۱۲۲
مکمل	۱۲۲
رنگ و محیط کاربر	۱۲۵
دکوراسیون اتاق کودکان	۱۲۶
اصول دکوراسیون حمام	۱۲۸
اثرات روانی رنگ ها در محیط کار	۱۳۰

۱۳۰	نقش رنگ در آراستگی و ایمنی محیط کار و زندگی
۱۳۱	فنگ شویی رنگ های دکوراسیون خارجی ساختمان
۱۳۲	اهمیت رنگ در معماری خارجی ساختمان
۱۳۵	فضای داخلی یک منزل
۱۳۶	روانشناسی رنگ در اتاق کودکان
۱۳۸	روانشناسی رنگ در اتاق کودک
۱۳۸	تأثیر رنگ بر روی حالات کودک
۱۴۰	تأثیرات رنگ بر روان کودکان
۱۴۱	تأثیرات رنگ در بهبودی کودکان بیمار
۱۴۳	فصل چهارم: روانشناسی رنگ در بیمارستان و محیطهای آموزشی
۱۴۳	روانشناسی رنگها در بیمارستان
۱۴۶	رنگ درمانی
۱۴۷	طراحی رنگ
۱۴۹	تأثیر رنگ در طراحی داخلی بیمارستان و روان بیماران
۱۵۱	توصیه های کلی در مورد رنگها در بیمارستان
۱۵۱	مبانی رنگ
۱۵۱	رنگ
۱۵۲	همخوانی رنگها
۱۵۲	پس زمینه رنگ و رنگ پوست
۱۵۲	ارجاع رنگ
۱۵۲	تلفیق نور و رنگ
۱۵۳	ترجیح رنگ
۱۵۳	هارمونی رنگ
۱۵۳	روانشناسی رنگ در بیمارستان
۱۵۴	مسیریابی و کدگذاری رنگ
۱۵۴	رنگ و وسایل
۱۵۵	درمان پنجره ای
۱۵۵	تأثیرات عمومی رنگ های مختلف با کاربری های درمانی
۱۵۹	راهنمای طراحی رنگ در محیط بیمارستان
۱۶۲	مناطق پر رفت و آمد بخش ها
۱۶۴	اثرات رنگ در معماری بیمارستان

مقدمه

امروزه در دنیای صنعتی و مدرن، با وجود پیشرفت‌های چشمگیر ضوابط و قوانین شهرسازی و حتی به‌کارگیری مدل‌ها و آلترناتیوهای متنوع در زمینه‌ی طراحی مناظر، متأسفانه نارسایی‌های بس عظیمی در حیطه‌ی این علم به چشم می‌خورد به گونه‌ای که نمود اصلی این نارسایی بی‌معنایی و بی‌هویتی شهرها می‌باشد. بحران بی‌معنایی در شهر معاصر مرگ امور اجتماعی را سبب شده و در بستر چنین شهری است که ارتباطات اجتماعی به حداقل می‌رسد (پوربافرانی، ۱۳۸۹). یکی از دلایل اصلی که این بی‌معنایی، بی‌هویتی و متعاقباً، کم‌رنگ شدن ارتباطات اجتماعی را جلوه‌گر شده بحث فقر رنگ و عدم انتخاب نادرست رنگ و عدم توجه به حالات روانشناسانه رنگ در طراحی مناظر شهری می‌باشد که این امر خود ریشه در بی‌توجهی به معیارها و کاربردهای رنگ در طراحی فضاهای شهری دارد. چرا که رنگ برخلاف فرم، حجم، نما و کف‌سازی، رولای پنهان‌تر قرار دارد و کمتر به تأثیرات آن به‌خصوص تأثیرات روانی آن اندیشیده شده است (پروین، ۱۳۹۰). در حالی که رنگ‌ها زبان احساسات ما هستند و می‌توانند زندگی شهری را سرزنده نمایند. همچنین رنگ‌ها از ارکان مهم بیان هویت و خوانایی شهرها به‌حساب می‌آیند و چه بسا که هویت بسیاری از شهرهای دنیا با رنگ‌های استفاده شده در سیما و منظر آن شهرها قابل تعریف است که این هویت در شهرهای ایران با غالبیت رنگ‌های تیره تعریف می‌شود که همین امر عامل اساسی در عدم موفقیت طرح‌های شهری و شهرسازی محسوب می‌شود چرا که از منظر روانشناسی، رنگ‌های تیره موجب افسردگی، روان‌پریشی و عصبیت افراد جامعه می‌شود. ماحصل این امر آن است که مردم جامعه

هیچ‌گونه احساس تعلق و تملک به جامعه شهری نداشته و خیلی سرد و بی‌تفاوت از کنار مناظر شهری عبور می‌نمایند. از طرف دیگر رنگ به‌عنوان یکی از مهمترین عناصر بصری می‌تواند نمودی فعال و تأثیرگذار در منظر عمومی یک شهر داشته باشد. با این همه اصول و ضوابط مرتبط با کاربرد رنگ در شهر مدون نشده و این بخش از زیباسازی شهرها بر پایه‌ی سلیقه مدیران و کارشناسان هدایت می‌شود. موارد ذکر شده در فوق، تقریباً دلایل عدم موفقیت طراحی رنگ در مناظر شهری و به‌دنبال آن عدم موفقیت طراحی رنگ در شناسایی هویت شهر را آشکار می‌سازد.

یکی از مهم‌ترین سرفصل‌ها در زمینه‌ی زیباسازی شهری و گرافیک محیطی توجه و به‌کارگیری رنگ در محیط است. می‌توان گفت که رنگ مهم‌ترین نقش را در الگوی رفتاری انسان شهرنشین داشته و عنصر اجتماعی و توانمندی است که افزون بر رسالت و وظیفه‌ی پیام‌رسانی و انتقال مفاهیم، جذابیت بصری شهر را به‌دنبال دارد (پاکان، ۱۳۹۰).

رنگ، یکی از جنبه‌های مهم و اساسی طراحی داخلی است. امروزه معماران تمام قوانینی که در گذشته در مورد استفاده از رنگ‌ها وجود داشت را درهم شکسته‌اند. بنابراین انتخاب رنگ در طراحی داخلی و مکانی که انسان در آن زندگی میکند، بسیار مهم است و در رفتار روانی و شکل‌گیری شخصیت افراد تأثیر دارد. روان‌شناسی معماری یکی از میان‌رشته‌های معماری و روان‌شناسی محیطی است و به بررسی روابط متقابل میان فرد و محیط پیرامون او می‌پردازد. روان‌شناسان محیطی عنوان داشته‌اند که تأثیر رنگ در معماری و طراحی داخلی انکارناپذیر بوده و نقش آن در روان‌شناسی محیطی نیازمند بررسی‌های گسترده‌تر است.

تعاریف واژگان کلیدی

تعاریف

روانشناسی: روانشناسی یعنی شناختن روان یا ذهن. چون نمی‌توانیم از فرایند ذهنی دیگران، یعنی از آنچه در درون مغز دیگران اتفاق می‌افتد، شناخت مستقیم داشته باشیم، به اجبار باید عملکرد آنها یا به سخنی دیگر، رفتار آنها را در نظر بگیریم. روانشناسی را علم رفتار تعریف کرده‌اند. رفتار یعنی واکنش‌های یک فرد در یک محیط و در یک زمان معین. رفتار، هم به فرد هم به محیط وابسته است.